

KONTROLNÉ OTÁZKY Z KATECHIZMU

I. VIERA A JEJ PRAMENE

1. Prečo sme na svete?

Na svete sme preto, aby sme Boha a jeho lásku spoznali, jeho milovali a jemu slúžili a tak dosiahli večné spasenie.

2. Ako môžeme dosiahnuť večné spasenie?

Večné spasenie dosiahneme, ak:

1. veríme, čo Boh zjavil,
2. dodržíme, čo Boh prikázal,
3. získame a zachováme si Božiu milosť.

3. Kedy veríme v Boha?

V Boha veríme vtedy, keď Božie slovo máme za pravdivé, berieme ho vážne a podľa neho žijeme.

4. Akého sme náboženstva?

Kresťan katolík.

5. Kde sú zapísané pravdy viery?

Pravdy sú zapísané v knihách Svätého písma.

6. Čo je Sväté Písmo?

Sväté Písmo je napísané Božie slovo.

7. Ako sa delia knihy Svätého písma?

Knihy Svätého písma sa delia na:

1. knihy Starého zákona (SZ - 45 kníh)
2. knihy Nového zákona (NZ - 27 kníh).

8. Čo je tradícia?

Tradícia, čiže ústne podanie je Božie slovo, ktoré apoštoli hlásali, ale nezapísali a uchováva ho Cirkev.

BOH

9. Kto je Boh?

Boh je Stvoriteľ a Pán celého sveta, je pôvodca všetkých vecí a náš nebeský Otec.

10. Aký je Boh?

Boh je svätý, všemohúci a večný. Je všadeprítomný, vševediaci, vždy bol je a bude.

11. Prečo Boha nevidíme?

Boha nevidíme preto, lebo nemá telo: On je čistý duch.

12. Odkiaľ vieme, že je Boh?

- Rozum nám hovorí, že je Boh, lebo svet musel niekto stvoriť.
- Boh k nám prehovoril vo Svätom Písme.

13. Je viac ako jeden Boh?

Boh je len jeden. V Bohu sú tri osoby: Otec, Syn a Duch Svätý.

14. Ako voláme tri božské osoby?

Tri božské osoby voláme Najsvätejšia Trojica.

STVORENIE, ANJELI, ĽUDIA

15.Kto stvoril svet?

Svet stvoril pre nás Nebeský Otec.

16.Čo robí Nebeský Otec aj teraz so svetom?

Nebeský Otec aj teraz sa stará o svet a dbá o všetko, čo je na svete.

17.Kto sú anjeli?

Anjeli sú neviditeľné duchovné stvorenia nebeského Otca.

18.Kto je človek?

Človek je bytosť stvorená na Boží obraz:

- a) má rozum a slobodnú vôľu,
- b) je schopný myslieť a milovať,
- c) je schopný prijať Boží dar, čiže mať účasť na Božom živote.

19.Aká je ľudská duša?

Ľudská duša je neviditeľná a nesmrteľná.

20.Akú úlohu majú ľudia na zemi?

Ľudia na zemi majú oslavovať Pána Boha a budovať svet.

21.Ako žili ľudia na začiatku?

Na začiatku žili ľudia veľmi blažene: nepoznali ani utrpenie, ani smrť. Boli šťastní, lebo ich Nebeský Otec prijal za svoje deti a povolal ich do večnej blaženosti.

22.Ako stratili prví ľudia blaženosť?

Prví ľudia stratili blaženosť tak, že neposlúchali príkaz Nebeského Otca, spáchali hriech vedome a dobrovoľne.

23.Ako voláme hriech prvých ľudí?

Hriech prvých ľudí voláme dedičný hriech.

24.Aké sú následky dedičného hriechu?

S dedičným hriechom a jeho následkami sa narodí každý človek. Následky dedičného hriechu sú:

- stratili sme lásku a priateľstvo Nebeského Otca (Božiu posväcujúcu milosť);
- rozum sa nám zatemnil, vôľa sa naklonila k hriechu;
- musíme veľa trpieť a nakoniec zomrieť.

25.Ako sa Pán Boh zmiloval nad ľuďmi?

Pán Boh sa nad ľuďmi zmiloval tak, že im prisľúbil a poslal Vykupiteľa.

JEŽIŠ KRISTUS

26.Kto je Ježiš Kristus?

Ježiš Kristus je Druhá božská osoba, jednorodený Boží Syn, ktorý sa stal pre nás človekom. Je to pravý Boh a zároveň pravý človek.

27.Čo znamená meno „Ježiš“?

Meno Ježiš znamená Spasiteľ (Záchranca) alebo Vykupiteľ.

28.Čo znamená meno „Kristus“?

Meno Kristus po grécky znamená Boží Pomazaný. Po hebrejsky sa to povie „Mesiáš“.

29. Ako sa stal Boží Syn človekom?

Boží Syn sa stal človekom tak, že mocou Ducha Svätého si vzal z Márie Panny ľudské telo a ľudskú dušu.

30. Prečo sa stal Syn Boží človekom?

Syn Boží sa stal človekom preto, aby nás slovom a príkladom učil a aby nás svojím utrpením a smrťou vykúpil a spasil.

31. Kto je matkou Ježiša Krista?

Matkou Ježiša Krista je Panna Mária.

32. Kto bol pestúnom Ježiša Krista?

Pestúnom Ježiša Krista bol Svätý Jozef.

33. Kde sa narodil a kde vyrástol Ježiš Kristus?

Ježiš Kristus sa narodil v meste Betleheme a vyrástol v Nazarete v Izraeli.

34. Koľko rokov mal Pán Ježiš, keď začal vyučovať?

Pán Ježiš, keď začal vyučovať, mal 30 rokov.

35. Čo učil Ježiš Kristus?

Pán Ježiš učil všetko, čo máme veriť a robiť, aby sme dosiahli pozemskú a večnú blaženosť.

36. Ako sa nazýva Ježišovo učenie?

Ježišovo učenie voláme evanjelium čiže radostná zvesť.

37. Kto spísal učenie a život Pána Ježiša?

Učenie a život Pána Ježiša spísali štyria evanjelisti – Matúš, Marek, Lukáš a Ján.

38. Čím nás vykúpil Pán Ježiš?

Pán Ježiš nás vykúpil svojím umučením, smrťou a zmŕtvychvstaním.

39. Ako trpel za nás Pán Ježiš?

Pán Ježiš trpel za nás tak, že:

- potil sa krvou,
- bol bičovaný,
- bol tŕním korunovaný,
- niesol ťažký kríž,
- bol ukrižovaný.

40. Prečo trpel a zomrel Pán Ježiš?

Pán Ježiš trpel a zomrel:

- aby nás vyslobodil od hriechu a od zatratenia,
- aby nás vykúpil a spasil.

41. Musel Pán Ježiš trpieť a zomrieť?

Pán Ježiš nemusel trpieť a zomrieť; obetoval sa za nás a za hriechy celého sveta dobrovoľne, lebo nás nekonečne miloval a chcel nám pomôcť.

42. Kedy zomrel za nás Pán Ježiš?

Pán Ježiš zomrel za nás na Veľký piatok.

43. Kde zomrel Ježiš Kristus?

Ježiš Kristus zomrel v meste Jeruzaleme v hlavnom meste Izraela.

44.Čo sa stalo na tretí deň po smrti Pána Ježiša?

Na tretí deň po svojej smrti, na Veľkonočnú nedeľu Pán Ježiš vstal z mŕtvych.

45.Čo pre nás znamená smrť a zmŕtvychvstanie Pána Ježiša?

Smrť a zmŕtvychvstanie Pána Ježiša pre nás znamená to, že Nebeský Otec nás nekonečne miluje a po smrti nás vzkriesi k večnému životu.

46.Čo slávime na štyridsiaty deň po Ježišovom zmŕtvychvstanií?

Na štyridsiaty deň po Ježišovom zmŕtvychvstanií slávime nanebovstúpenie Pána, keď Pán Ježiš vystúpil na nebesia a ako Bohočlovek je účastný slávy Nebeského Otca.

47.Kedy sa vráti Pán Ježiš?

Pán Ježiš sa vráti na konci sveta, aby súdil celý svet.

48.Čo sa stane na konci sveta?

Na konci sveta Pán Ježiš:

- vzkriesi mŕtvych,
- zjaví sa vo svojej sláve a bude súdiť,
- dobrých odmení večnou blaženosťou a zlí sa dostanú do večného zatratenia,
- viditeľný svet pretvorí na nový, ktorý bude domovom pre spasených ľudí.

DUCH SVÄTÝ

49.Kto je Duch Svätý?

Duch Svätý je Tretia Božská Osoba, pravý Boh v jednote s Otcom a Synom.

50.V akých podobách sa zjavil Duch Svätý?

V telesnej podobe ako holubica a v podobe ohnivých jazykov.

51.Kedy zostúpil na apoštolov Duch Svätý?

Na Turíce, teda 50-ty deň po Veľkej noci.

52.Prečo zoslal Pán Ježiš Ducha Svätého?

Pán Ježiš zoslal Ducha Svätého preto, aby:

1. apoštolov posilnil a urobil múdrymi, smelými hlásateľmi Ježišovej blahozvesti,
2. nás viedol a posväcoval v kresťanskom živote.

53.Čo nám dáva Duch Svätý?

Dáva nám svojich sedem darov. Sú to tieto dary: múdrosť, rozum, rada, sila, poznanie (vedomosť), nábožnosť (pobožnosť), bázeň voči Bohu.

54.Ako pôsobí Duch Svätý v Cirkvi?

Duch Svätý Cirkev oživuje a udržuje, posväcuje a posilňuje.

CIRKEV

55.Čo je Cirkev?

Cirkev je Boží ľud. Tajomné Kristovo telo a chrám Ducha Svätého. Spoločenstvo pokrstených, ktorí žijú podľa viery v Ježiša Krista.

56.Kto a ako založil Cirkev?

Cirkev zakladal Ježiš tak, že zhromažďoval okolo seba učeníkov, vyvolil si dvanásť apoštolov a Petra ustanovil za svojho zástupcu. Založenie Cirkvi ukončil zoslaním Ducha Svätého.

57. Prečo založil Ježiš Cirkev?

Ježiš založil Cirkev preto, aby oslavovala Boha a viedla ľudí k spásu, k večnej blaženosti.

58. Koho ustanovil Ježiš za viditeľnú hlavu Cirkvi?

Za viditeľnú hlavu Cirkvi ustanovil Ježiš svätého Petra, apoštola.

59. Kto sú predstavení Cirkvi po smrti apoštolov?

Predstavení Cirkvi sú pápež s biskupmi. **Pápež**, rímsky biskup je hlavou Cirkvi. **Biskupi** spravujú ľud Boží na území jednotlivých biskupstiev. Pomáhajú im v tom kňazi, každý na území svojej farnosti. Pomocníkmi kňazov sú kapláni.

60. Koľko cirkví založil Ježiš?

Ježiš založil len jednu Cirkev. Cirkev založená Ježišom je:

- a) **jednotná** – má jednu hlavu, učí jedno a to isté, vysluhuje tie isté sviatosti a obetuje tú istú obeť;
- b) **svätá** – má svätého zakladateľa, jej učenie je sväté a vychováva k svätosti;
- c) **katolícka**
- d) **apoštolská** – rozširovali a hlásali ju apoštoli, jej predstavení sú nástupcami apoštolov.

SPOLOČENSTVO SVÄTÝCH

61. Kto sú svätí?

Svätí sú ľudia, ktorí hrdinsky nasledovali Pána Ježiša a teraz žijú vo večnej blaženosti.

62. Ako ctíme svätých?

Svätých ctíme tak, že sa snažíme nasledovať ich príklad, prosíme ich o príhovor a máme v úcte ich sochy a obrazy.

63. Prečo ctíme svätých?

Svätých ctíme preto, lebo nám dávajú dobrý príklad a prihovárajú sa za nás u Pána Boha.

64. Koho si uctieваме najviac spomedzi všetkých svätých?

Spomedzi svätých si najviac uctieваме Pannu Máriu.

65. Prečo si spomedzi svätých najviac uctieваме Pannu Máriu?

Pannu Máriu si spomedzi svätých najviac uctieваме preto, lebo je Matkou Pána Ježiša a i našou nebeskou Matkou.

66. Kto z ľudí nespáchal nikdy žiadny hriech?

Boží Syn - Pán Ježiš a jeho Matka - Panna Mária.

67. Kto je Panna Mária?

Panna Mária je matkou Pána Ježiša.

68. Aká bola Panna Mária?

Panna Mária bola plná milosti a oddaná Bohu .

69. Ako mohla Mária zostať pannou, keď bola matkou?

Zázračným Božím pôsobením, pretože otcom Pána Ježiša nebol človek, ale Boh.

70. Ako sa volali rodičia Panny Márie?

Joachim a Anna.

71. Prečo nazývame Pannu Máriu "Nepoškvrnená"?

Pretože nikdy na nej nebola ani len jediná škvrna hriechu. Nespáchala žiadny hriech a bola uchránená i od dedičného hriechu.

72.Kto je svätý Jozef?

Je to manžel Panny Márie a adoptívny otec (pestún) Pána Ježiša.

73.Kto bol Ján Krstiteľ?

Bol to posledný z prorokov Starého zákona, bezprostredný predchodca Pána Ježiša.

POSLEDNÝ SÚD

74.Čo sa stane s človekom po jeho smrti?

Po smrti človeka, prejde z pozemského života do večného. Duša sa odlúči od tela a telo sa navráti do zeme, kde zostane až do Posledného súdu.

75.Čo sa stane s dušou, keď človek zomrie?

Keď človek zomrie, Boh bude jeho dušu súdiť pri osobitnom súde.

76.Čo sa stane po osobitnom súde?

Po osobitnom súde môže prísť ľudská duša buď do neba, buď do pekla, alebo do očistca. Po smrti začne nový život: pre dobrých život večnej blaženosti, pre zlých život večného zatratenia.

77. Čo sa stane s dobrými a čo so zlými?

Dobrých Pán Boh odmení a zlých potrestá.

78.Ktoré duše prídu do neba?

Do neba prídu duše, ktoré nemajú žiadneho hriechu a nezasluhujú si žiadny trest.

79.Ktoré duše prídu do pekla?

Do pekla prídu duše, ktoré opustili telo v stave smrteľného hriechu.

80. Ktoré duše prídu do očistca?

Do očistca prídu:

- a)duše, ktoré opustili telo v stave všedných (zraňujúcich) hriechov;
- b)duše, ktoré opustili telo v bezhriešnom stave, ale zasluhujú si dočasný trest.

81.Dokedy zostane duša v očistci?

V očistci zostane duša dovtedy, kým sa neočistí od všedných hriechov a kým si nevytrpí zaslúžený trest.

82.Kde sa uskutoční odmena a trest?

Odmena a trest sa uskutoční už aj tu na zemi, ale konečná odmena alebo trest príde po smrti.

83.Čo znamená slovo „AMEN“?

Slovo „AMEN“ znamená „TAK JE“ alebo „TAK NECH SA STANE“. Má význam súhlasu alebo prisvedčenia.

II. BOŽIE PRIKÁZANIA

84.Ako znie hlavné prikázanie?

Hlavné prikázanie znie takto: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou, celou svojou myslou, celou svojou silou.“ (Mt 22,37) „Milovať budeš blížneho svojho ako seba samého.“ (Mt 22,39)

85.Čo žiada Boh v tomto prikázaní?

Boh v tomto prikázaní žiada, aby sme ho milovali nadovšetko.

86.Kedy milujeme Boha nadovšetko?

Nadovšetko milujeme Boha vtedy, keď ho viac milujeme ako všetko na svete a radšej si volíme všetko stratiť, ako Boha ťažkým hriechom uraziť.

87.Prečo máme Boha milovať?

Boha máme milovať preto: 1.lebo je nekonečne dokonalý a lásky najhodnejší
2.lebo všetko dobré máme od neho.

88.Čím preukazujeme, že Boha milujeme?

Že Boha milujeme, preukazujeme tým, že zachovávame jeho prikázania. (Jn 14,21)

89.Ako máme milovať seba samých?

Seba samých máme milovať tak, že sa máme starať viac o dušu ako o telo. (Mt 16,26)

90.Kto je náš blížny?

Náš blížny je každý človek, či sa k nám správa priateľsky alebo nepriateľsky.

91.Prečo máme milovať každého človeka?

Každého človeka máme milovať preto:

- 1.lebo každý človek je stvorený na obraz Boží;
- 2.lebo každý človek pochádza od tých istých prarodičov;
- 3.lebo to Ježiš Kristus prikázal (Jn 13,34-35).

92.Kedy milujeme blížneho ako seba samého?

Blížneho ako seba samého milujeme vtedy, keď zachovávame toto prikázanie Ježiša: „Všetko, čokoľvek chcete, aby ľudia robili vám, aj vy robte im.“ (Mt 7,12)

93.Kde sa nachádza hlavné prikázanie obširnejšie?

Hlavné prikázanie sa obširnejšie nachádza v Desatoro Božích prikázaniach.

94.Ako znie Desatoro Božích prikázaní?

Desatoro Božích prikázaní znie takto:

- 1.Ja som Pán, Boh tvoj! Nebudeš mať iných bohov okrem mňa, aby si sa im klaňal.
- 2.Nevezmeš Božie meno nadarmo.
- 3.Spomni, aby si deň sviatočný svätíš.
- 4.Ctíš svojho otca i matku svoju.
- 5.Nezabiješ.
- 6.Nezosmilníš.
- 7.Nepokradneš.
- 8.Nepreriekneš krivého svedectva proti blížnemu svojmu.
- 9.Nepožiadaš manželku blížneho svojho.
- 10.Ani nepožiadaš majetku blížneho svojho, ani ničoho, čo jeho je.

95.Čo prikazuje Boh v prvom prikázaní?

V prvom prikázaní Boh prikazuje, aby sme sa klaňali len jemu a nikomu inému. Bohu sa máme klaňať aj vnútorne aj navonok.

96.Kedy sa klaniame Bohu vnútorne?

Vnútorne sa Bohu klaniame vtedy, keď:

- 1.veríme, že on je jediný a najvyšší Pán všetkého;
- 2.dúfame, že on jediný nám môže a chce pomôcť dosiahnuť večnú blaženosť;
- 3.ho milujeme nadovšetko (väčšmi, ako všetko ostatné).

97.Kedy sa klaniam Bohu navonok?

Navonok sa Bohu klaniam vtedy, keď svoju vnútornú poklonu (vieru, nádej a lásku) dávame najavo vonkajšími znakmi, ako je modlitba. Modlitba súkromne a verejne (liturgia).

98.Kto sa prehrešuje proti prvému prikázaniu?

Proti prvému prikázaniu sa prehrešuje ten:

- 1.kto zjaveným pravdám nechce veriť, pochybuje o nich, vieru zapiera a je k nej ľahostajný;
- 2.kto sa v náboženstve nevzdeláva, nestará sa o náboženské veci a dobrovoľne počúva protináboženské reči;
- 3.kto sa nemodlí;
- 4.kto sa dopúšťa modlárstva, povery a svätokrádeže.

99.Čo prikazuje Boh v druhom prikázaní?

V druhom prikázaní Boh prikazuje, aby sme meno Božie a svätých vyslovovali s úctou.

100.Kto sa prehrešuje proti druhému prikázaniu?

Proti druhému prikázaniu sa prehrešuje ten:

- 1.kto zneuctí božie (alebo sväté) mená, vysloví ich bez potreby;
- 2.kto sa rúha a hreší, preklína a hriješne prisahá.

101.Čo prikazuje Boh v treťom prikázaní?

V treťom prikázaní Boh prikazuje, aby sme deň Pána (nedeľu a prikázané sviatky) svätili.

102.Čo znamená svätiť nedeľu (a prikázaný sviatok)?

Nedeľu (a prikázaný sviatok) treba svätiť:

- 1.účasťou na celej svätej omši,
- 2.zdržiavaním sa telesných prác.

103.Kedy je dovolené konať telesné práce v nedeľu (a prikázaný sviatok)?

Konať telesné práce v nedeľu (a prikázaný sviatok) je dovolené vtedy, keď si to láska k blížnemu a služba k spoločnosti vyžaduje.

104.Čo prikazuje Boh v štvrtom prikázaní?

Vo štvrtom prikázaní Boh prikazuje, aby sme si rodičov ctili, milovali, poslúchali a za nich sa modlili.

105.Prečo máme ctiť svojich rodičov?

Svojich rodičov máme ctiť preto, lebo oni sú po Bohu naši najväčší dobrodinci.

106.Koho ešte máme ctiť a poslúchať okrem rodičov?

Okrem rodičov máme ctiť a poslúchať starých rodičov, cirkevných a svetských predstavených.

107.Rodičov a predstavených máme vždy poslúchať?

Rodičov a predstavených nemáme poslúchať vtedy, keby nám rozkazovali niečo hriješneho.

108.Čo prikazuje Boh v piatom prikázaní?

V piatom prikázaní Boh prikazuje, aby sme si telesný i duchovný život vážili a nikomu, ani sebe neškodili ani na tele, ani na duši.

109.Kto škodí sebe alebo blížnemu na tele?

Sebe alebo blížnemu na tele škodí ten:

- 1.kto blížneho bezprávne poraní alebo usmrťí;
- 2.kto zdravie ohrozuje, život skracuje;
- 3.kto neposkytne pomoc;
- 4.a skutky – zabitie, samovražda, abortus, eutanázia.

110.Kto škodí blížnemu na duši?

Blížnemu na duši škodí ten, kto blížneho pohoršuje. Pohoršovať znamená: dávať inému zlý príklad rečami alebo skutkami (hnev, nenávisť, učenie na zlé, navádzanie na zlé, vyhľadávanie zlého).

111.Kto škodí sebe na duši?

Sebe na duši škodí ten, kto pácha hriech.

112.Čo prikazuje Boh v piatom prikázaní?

Boh v piatom prikázaní prikazuje, aby:

- 1.sme sa starali o svoje telo a dušu;
- 2.sme s blížnymi nažívali v pokoji a dávali im dobrý príklad;
- 3.sme napravili škodu, ktorú sme zavinili blížnemu na tele alebo na duši.

113.Čo prikazuje Boh v šiestom prikázaní?

V šiestom prikázaní Boh prikazuje, aby sme boli hanblivý v myšlienkach, v pohľadoch, v slovách a v skutkoch a tiež aby sme užívali prostriedky na zachovanie čistoty srdca.

114.Čo zakazuje Boh v šiestom prikázaní?

Boh v šiestom prikázaní zakazuje nehanblivé myšlienky, pohľady, slová, skutky a všetko, čo k nehanblivosti zavádza.

115.Čo prikazuje Boh v siedmom prikázaní?

V siedmom prikázaní Boh prikazuje, aby sme si povinnosti svedomite vykonávali a aby sme si majetok iného vážili.

116.Čo zakazuje Boh v siedmom prikázaní?

Boh v siedmom prikázaní zakazuje robiť škodu na cudzom majetku.

117.Čím sa robí škoda na cudzom majetku?

Škoda na cudzom majetku sa robí: krádežou, lúpežou, podrzaním si nájdenej veci, úžerou, klamstvom, ničením vecí, ktoré nie sú naším osobným majetkom a zanedbaním povinnej platenej práce.

118.Čo prikazuje Boh v siedmom prikázaní?

Boh v siedmom prikázaní prikazuje, aby:

- 1.sme na cudzí majetok nesiahali;
- 2.sme spoločný a verejný majetok šetrili;
- 3.sme nespravodlivo získaný majetok vrátili tomu, komu patrí;
- 4.sme nahradili škodu, ktorú sme urobili na cudzom majetku.

119.Čo prikazuje Boh v ôsmom prikázaní?

V ôsmom prikázaní Boh prikazuje, aby sme hovorili len pravdu a boli úprimní, dobré meno blížneho chválili a česť blížneho chránili.

120.Kto sa prehrešuje proti ôsmemu prikázaniu?

Proti ôsmemu prikázaniu sa prehrešuje ten:

- 1.kto krivo svedčí (v úlohe svedka tvrdí nepravdu);
- 2.kto luhá (hovorí úmyselne nepravdu);
- 3.kto blížnemu škodí na cti (blížneho ohovára, osočuje, potupuje a robí si z neho posmech).

121.Čo prikazuje Boh v deviatom prikázaní?

V deviatom prikázaní Boh prikazuje manželom, aby sa milovali a boli si verní.

122.Kto sa prehrešuje proti deviatemu prikázaniu?

Proti deviatemu prikázaniu sa prehrešuje ten, kto v myšlienkach, v slovách a v skutkoch narušuje manželskú vernosť, alebo na ňu navádza druhých.

123.Čo prikazuje Boh v desiatom prikázaní?

V desiatom prikázaní Boh prikazuje, aby sme sa uspokojili s tým, čo máme, neboli nespokojný a závistlivý.

ZACHOVÁVANIE PRÍKAZOV

124.Čo je svedomie?

Svedomie je hlas boží v nás, ktorý nám hovorí čo a ako máme alebo nemáme konať.

125.Načo je svedomie?

Svedomie je na to, aby nás viedlo k dobrému a varovalo pred zlom.

126.Kto je čnostným človekom?

Čnostným človekom je, kto sa navykol stále konať dobré skutky a chrániť sa zlých skutkov.

127.Koľkoraké sú kresťanské čnosti?

Kresťanské čnosti sú dvojaké:

- 1.božské – viera, nádej a láska
- 2.mravné – opatrnosť, spravodlivosť, miernosť a zmužilosť.

128.Čo je hriech?

Hriech je prekážka človeka s Bohom. Odmietnutie božej lásky. Najväčší nepriateľ človeka.

129.Kto pácha hriech?

Hriech pácha ten, kto vedome a dobrovoľne prestúpi Božie prikázania.

130.Akým spôsobom sa pácha hriech?

Hriech môžeme spáchať myšlienkami, slovami, skutkami, žiadosťami a zanedbávaním dobrého.

131.Sú všetky hriechy rovnaké?

Všetky hriechy nie sú rovnaké. Sú veľké, čiže smrteľné; a malé, čiže všedné (zraňujúce) hriechy.

132.Kto pácha smrteľný hriech?

Smrteľný hriech pácha ten, kto celkom vedome a celkom dobrovoľne prestúpi prikázanie vo veľkej veci.

133.Aké následky má smrteľný hriech?

Smrteľný hriech nás zbavuje milosti posväcujúcej, a tak strácame nárok na nebo a privádza na nás večný trest boží.

134.Kto pácha všedný (zraňujúci) hriech?

Všedný hriech pácha ten, kto nie celkom vedome a nie celkom dobrovoľne prestúpi prikázanie len v malej veci.

135.Prečo sa máme chrániť aj všedných hriechov?

Aj všedných hriechov sa máme chrániť preto, lebo:

- 1.aj tie urážajú Boha;
- 2.pomaly nás privádzajú k ťažkým hriechom;
- 3.privádzajú na nás dočasné tresty božie.

136.Aké sú zvláštne druhy hriechov?

Zvláštne druhy hriechov sú:

- 1.sedem hlavných hriechov;
- 2.šesť hriechov proti Duchu Svätému;
- 3.do neba volajúce hriechy;
- 4.deväť cudzích hriechov.

137.Čo nás zvádza k hriechu?

K hriechu nás zvádza naša náchylnosť k hriechu, pokušenie a príležitosť k hriechu.

138.Čo máme robiť v pokušení?

V pokušení sa máme modliť a hneď ako ho zbadáme, máme mu odporovať.

III. BOŽIA MILOST', HRIECH, SPÁSA

139.Čo znamená byť spasený?

Znamená to byť zachránený. Získať večný život v nebi.

140.Môžeme byť spasení z vlastnej sily?

Z vlastnej sily nemôžeme byť spasení: k spaseniu je potrebná aj milosť božia.

141.Čo je Božia milosť?

Božia milosť je nadprirodzený duševný dar boží, ktorý nám udeľuje Duch Svätý pre zásluhy Ježiša Krista, aby sme mohli byť spasení.

142.Koľkoraká je milosť božia?

Milosť božia je dvojaká: milosť pomáhajúca a milosť posväcujúca.

143.Čo je pomáhajúca milosť?

Milosť pomáhajúca je dar Ducha Svätého, ktorý nás osvecuje, aby sme poznali čo je správne, a posilňuje, aby sme to aj konali.

144.Čo je milosť posväcujúca?

Milosť posväcujúca je nadprirodzený Boží dar, ktorý nás pretvára na Božie deti, očisťuje dušu človeka od hriechov, dáva nám účasť na Božej prirodzenosti a činí človeka dedičom Kráľovstva nebeského

145.Čo to znamená, že človek je v posväcujúcej milosti?

Znamená to, že bol očistený od svojich hriechov a žije v spojení s Bohom.

146.Ako môže človek dostať, stratiť a znovu získať posväcujúcu milosť?

Posväcujúcu milosť človek prvý raz dostane pri krste a stráca vtedy, keď spácha ťažký hriech. Po spáchaní smrteľného hriechu môže pokrstený človek získať posväcujúcu milosť prijatím sviatosti pokánia.

147.Čo znamená kajat' sa (robiť pokánie)?

Znamená to zanechať hriešny život, obrátiť sa od svojich hriechov a dobrými skutkami prinášať zadosťučinenie za svoje viny.

SVIATOSTI A SVÄTENINY

148.Čo sú sviatosti?

Sviatosti sú viditeľné a účinné znaky, cez ktoré nám udeľuje Kristus mocou Ducha Svätého svoju milosť.

149.Koľko sviatostí ustanovil Pán Ježiš?

Pán Ježiš ustanovil sedem sviatostí: krst, birmovanie, Eucharistia (sviatosť Oltárna), pokánie (sviatosť zmierenia – spoveď), pomazanie chorých, posvätenie kňazstva, manželstvo.

150.Aký je cieľ sviatostí?

Sviatosti majú za cieľ posväcovať človeka, budovať Kristovo tajomné telo a vzdávať úctu Bohu.

151. Ako delíme sviatosti?

Sviatosti delíme na:

A) sviatosti živých: birmovanie, Sviatosť Oltárna, pomazanie chorých, posvätenie kňazstva, manželstvo;

B) sviatosti mŕtvych: krst, pokánie.

152. Ktoré sviatosti môžeme prijať len raz v živote?

Len raz v živote môžeme prijať tieto sviatosti: krst, birmovanie, posvätenie kňazstva. Tieto tri sviatosti vtláčajú duši človeka **nezmazateľný znak**.

153. Čo je krst?

Krst je prvá a najpotrebnejšia sviatosť, v ktorej sa človek znovuzrodí z vody a z Ducha Svätého a stáva sa Božím dieťaťom..

154. Prečo je krst prvou a najpotrebnejšou sviatosťou?

Krst je **prvou** sviatosťou, lebo pred krstom iné sviatosti platne prijať nemôžeme;

A **najpotrebnejšou** sviatosťou, lebo bez krstu nikto nemôže byť spasený.

155. Okrem krstu vodou je aj iný krst?

Okrem riadneho krstu vodou poznáme dva mimoriadne spôsoby krstu:

Krst krvi – týmto krstom je pokrstený človek, ktorý vyleje krv pre Ježiša Krista;

Krst túžby – týmto krstom je pokrstený človek, ktorý úprimne túži poznať Boha a chce mu slúžiť a milovať ho.

156. Aké sú účinky sviatosti krstu?

Účinky sviatosti krstu sú:

1. očisťuje človeka od dedičného hriechu, od všetkých hriechov spáchaných pred krstom a odpúšťa tresty za hriechy spáchané pred krstom;

2. posväcuje ho a dáva mu nadprirodzený život;

3. dáva mu milosť pomáhajúcu, potrebnú pre kresťanský život;

4. robí ho adoptívnym dieťaťom Božím;

5. včleňuje ho do Cirkvi;

6. do duše nám vtláča nezmazateľný znak.

157. Kto môže krstiť?

Krstiť má vysvätený kňaz, ale v súrnom prípade môže krstiť každý človek.

158. Ako treba krstiť?

Krstiť treba takto: Krstiteľ leje na hlavu kresťanca vodu a pritom hovorí: „M., ja ťa krstím v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.“

159. Čo je povinnosťou rodičov a krstných rodičov?

Povinnosťou rodičov a krstných rodičov je starať sa, aby pokrstené dieťa bolo vychovávané tak, ako to oni v jeho mene sľúbili pri krste.

160. Čo je sviatosť birmovania?

Birmovanie je sviatosť kresťanskej dospelosti, v ktorej pokrstený dostáva Ducha Svätého ako osobitný dar na posilnenie, aby:

1. sa užšie spojil s Cirkvou a mal účasť na jej vzraste;

2. slovom i skutkom šíril a bránil vieru;

3. verne vydával svedectvo o Kristovi.

161. Kto udeľuje sviatosť birmovania?

Sviatosť birmovania udeľuje biskup.

162. Ako sa udeľuje sviatosť birmovania?

Sviatosť birmovania sa udeľuje takto: Birmujúci položí ruku na hlavu birmovanca, pomaže ho na čele krizmou a hovorí: „M., prijmi znak Daru Ducha Svätého.“. Birmovaný odpovie: „Amen.“.

163. Čo je krizma?

Krizma je olivový alebo rastlinný olej zmiešaný s balzomom a posvätený biskupom na Zelený štvrtok.

164. Aké sú účinky sviatosti birmovania?

Účinky sviatosti birmovania sú tieto:

- udelí nám 7 darov Ducha Svätého,
- urobí nás dospelými členmi svätej Cirkvi,
- vtlačí nám do duše nezmazateľný znak,
- upevní nás v spojení s Kristom.

165. Kto môže byť birmovným rodičom?

Birmovný rodič má byť:

- a) dostatočne dospelý na plnenie tejto úlohy;
- b) katolík, zasvätený do kresťanského života tromi sviatosťami: krstom, birmovaním a Eucharistiou;
- c) právne nevylúčený z úlohy birmovného rodiča.

166. Čo je povinnosťou birmovných rodičov?

Povinnosťou birmovných rodičov je dávať svojim birmovným deťom dobrý príklad kresťanského života.

167. Čo je Eucharistia?

Eucharistia, čiže Sviatosť Oltárna je opravdivé Telo a Krv Pána Ježiša v podobe chleba a vína.

168. Prečo ustanovil Pán Ježiš Sviatosť oltárnu?

Pán Ježiš ustanovil Sviatosť oltárnu preto, aby:

- vo svätej omši sprítomňoval pre nás obetu kríža,
- vo svätom prijímaní živil našu dušu,
- v našich kostoloch býval medzi nami až do konca sveta.

169. Kedy ustanovil Pán Ježiš Sviatosť Oltárnu?

Pán Ježiš ustanovil Sviatosť Oltárnu pri Poslednej večeri.

170. Ako ustanovil Pán Ježiš Sviatosť oltárnu?

Pán Ježiš ustanovil Sviatosť oltárnu týmito slovami: „Toto je moje telo, toto je moja krv.“, a premenil chlieb a víno na svoje telo a krv. Potom dodal: „Toto robte na moju pamiatku.“

171. Čo je svätá omša?

Svätá omša je nekrvavá obeta Nového zákona, v ktorej Kristus pod spôsobom chleba a vína sprítomňuje svoju obetu na kríži.

172. Ktoré sú hlavné časti svätej omše?

Hlavné časti svätej omše sú: Bohoslužba slova a Bohoslužba obety.

173. Kto obetuje svätú omšu?

Svätú omšu spočiatku obetovali apoštoli a teraz ich zástupcovia biskupi a kňazi.

174. Ako sa zúčastňujem na svätej omši?

Na svätej omši sa zúčastňujem tak, že:

- vypočujeme si učenie Pána Ježiša;
- spoločne sa modlíme a spievame;
- spolu s Pánom Ježišom sa obetujeme Nebeskému Otcovi;
- spájame sa s Pánom Ježišom vo svätom prijímaní.

175.Čo prijímame vo svätom prijímaní?

Vo svätom prijímaní prijímame Telo a Krv Pána Ježiša v podobe sviatostného chleba.

176.Kto môže pristúpiť na prijímanie?

Na prijímanie môže pristúpiť ten, kto sa telesne i duševne pripravil na prijatie Ježiša.

177.Čo je potrebné na to, aby som hodne prijímal?

Na to, aby som hodne prijímal, je potrebné, aby som:

- bol v stave milosti,
- prijímal s čistým úmyslom,
- vykonal modlitby,
- zachoval sviatostný pôst.

178.Kedy som v stave milosti?

V stave milosti som, keď nemám ťažký hriech.

179.Aký hriech spácha ten, kto prijíma v stave ťažkého hriechu?

Kto prijíma v stave ťažkého hriechu, spácha hriech svätokrádeže.

180.Môžem pristúpiť k svätému prijímaniu so všednými hriechmi?

So všednými hriechmi môžem pristúpiť viackrát, ak nemám na duši ťažký hriech.

181.Koľkokrát môžem pristúpiť k svätému prijímaniu?

K svätému prijímaniu môžem pristúpiť za jeden deň dvakrát, ale druhý krát musím byť na celej svätej omši.

182.Ako zachovávam sviatostný pôst?

Sviatostný pôst zachovávam tak, že hodinu pred svätým prijímaním nič nejem a nepijem okrem čistej vody.

183.Čo je sviatosť zmierenia?

Sviatosť zmierenia je sviatosť, v ktorej nás Pán Ježiš zmieruje s Nebeským Otcom, odpúšťa nám hriechy a vracia nám stratený Boží život.

184.Kto môže odpustiť hriechy?

Hriechy môže odpustiť len Pán Boh a v jeho mene tí, ktorí dostali právomoc.

185.Komu dal Pán Ježiš právomoc odpúšťať hriechy?

Pán Ježiš dal právomoc odpúšťať hriechy apoštolom.

186. Kto dnes odpúšťa hriechy?

Hriechy odpúšťajú biskupi a kňazi, keď v mene Pána Ježiša vysluhujú sviatosť zmierenia: t.j. spovedajú.

187.Čo robím, keď prijímam sviatosť zmierenia?

Keď prijímam sviatosť zmierenia: 1. sputujem si svedomie, 2. oľutujem svoje hriechy, 3. sľúbim, že sa polepším, 4. vyznávam svoje hriechy, 5. vykonám zadost'učinenie.

188.Čo robím, keď si sputujem svedomie?

Keď si sputujem svedomie, rozmýšľam nad tým, aké hriechy som spáchal.

189.Ako si sputujem svedomie?

Svedomie si sputujem takto: 1. prosím o pomoc Ducha Svätého, 2. spomeniem si, kedy a ako som sa naposledy spovedal, 3. zistím si svoje hriechy pomocou duševného zrkadla.

190.Čo si pri sputovaní svedomia musím zapamätať o ťažkých hriechoch?

Pri sputovaní svedomia si o ťažkých hriechoch musím zapamätať, koľko rás som ich spáchal.

191.Kedy mám ľútosť?

Ľútosť mám vtedy, keď ma bolí a mrzí, že som hriechmi urazil dobrotivého Boha.

192.Načo mám myslieť pri ľútosťi?

Pri ľútosťi mám myslieť na utrpenie Pána Ježiša, ktoré podstúpil aj za moje hriechy.

193.Kedy mám silné predsavzatie?

Silné predsavzatie mám vtedy, keď sa úprimne rozhodnem, že:

- ťažký hriech nikdy viac nespácham,
- budem sa chrániť aj všedných hriechov,
- budem sa vyhýbať aj príležitosti k hriechu,
- spôsobenú škodu nahradím.

194.Čo robím, keď sa spovedám?

Keď sa spovedám, vyznávam sa spovedníkovi zo svojich hriechov, aby mi on v mene Božom odpúšťal.

195.Ako si vykonám svätú spoveď?

Svätú spoveď si vykonám takto:

- Prídem k spovedníkovi, pozdravím a prežehnám sa: V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen. /Potom ma duchovný otec privíta./ A pokračujem: Spovedám sa Pánu Bohu, že som od malička, /za mesiac.../ spáchal tieto hriechy.
- Vymenujem svoje hriechy, ako som ich zistil pri spytovaní svedomia. Po vyznaní hriechov pridám: Na viac hriechov sa nepamätám.
- Pozorne si vypočujem poučenie spovedníka a zapamätám si úkon pokánia /pokutu/.
- Potom oľutujem svoje hriechy a sľúbim, že sa polepším. 5. Keď ma spovedník rozhreší, prežehnám sa a na konci poviem: Amen.
- Duchovný otec ma prepustí.

196.Môže spovedník prezradiť hriechy, ktoré počul v spovedi?

Spovedník nikdy a nikomu nemôže prezradiť hriechy, ktoré počul v spovedi, lebo ho viaže spovedné tajomstvo.

197.Z ktorých hriechov sa musíme bezpodmienečne vyspovedať?

Bezpodmienečne sa musíme vyspovedať zo všetkých ťažkých hriechov.

198.Čo sa stane s tým, kto vo svätej spovedi úmyselne vynechá niektorý ťažký hriech?

Kto vo svätej spovedi úmyselne vynechá niektorý ťažký hriech, spácha svätokrádež a jeho spoveď je neplatná.

199.Čo má urobiť ten, kto sa spovedal svätokrádežne?

Kto sa spovedal svätokrádežne, v nasledujúcej spovedi musí povedať, že sa neplatne spovedal a musí zopakovať celú predošlú spoveď.

200.Čo má urobiť ten, kto sa zabudol vyspovedať z niektorého ťažkého hriechu?

Kto sa zabudol vyspovedať z niektorého ťažkého hriechu, v nasledujúcej spovedi musí povedať aj ten hriech, ktorý zabudol.

201.Prečo mi je vo svätej spovedi uložené zadost'učinenie?

Zadost'učinenie mi je uložené preto,

- aby som sa polepšil a napravil svoj život,
- aby sa mi zmenšili tresty za hriechy.

202.Čo urobím po svätej spovedi?

Po svätej spovedi:

- vykonám úkon pokánia/zadost'učinenie/,

- poďakujem sa Pánu Bohu, že mi odpustil hriechy,
- snažím sa polepšiť.

203.Čo je sviatosť pomazania chorých?

Pomazanie chorých je sviatosť nemocných, v ktorej Pán Ježiš prichádza k chorému, aby ho na duši uzdravil a na tele posilnil.

204. Kto ustanovil sviatosť pomazania chorých?

Sviatosť pomazania chorých ustanovil Pán Ježiš a sv. Jakub apoštol nás poučil o spôsobu jej udeľovania.

205.Kto môže prijať sviatosť pomazania chorých?

Sviatosť pomazania chorých môže prijať každý katolík, ktorý je vážne chorý, alebo starý a potrebuje pomoc a pokoj Pána Ježiša.

206.Čo je sviatosť posvätnej vysviacky?

Sviatosť posvätnej vysviacky je sviatosť, ktorou Pán Ježiš dáva moc tým, ktorí chcú pokračovať v jeho kňazskej službe.

207.Kto môže vysluhovať sviatosť posvätnej vysviacky?

Sviatosť posvätnej vysviacky môže vysluhovať biskup.

208.V čom spočíva hlavne kňazská služba?

Kňazské poslanie spočíva hlavne v úlohách:

- hlásať Božie slovo;
- posväcovať ľudí vysluhovaním sviatostí a svätenín;
- viesť veriacich cestou Božích prikázaní ku spáse.

209.Čo je sviatosť manželstva?

Sviatosť manželstva je nerozlučiteľný zväzok muža a ženy, ktorý silou Kristovej milosti žijú vo vzájomnej láske a pre dobro svojej rodiny.

210.Kto ustanovil manželstvo?

Manželstvo ustanovil Pán Boh, keď stvoril ľudí ako muža a ženu.

211. Kto povýšil manželstvo na sviatosť?

Manželstvo na sviatosť povýšil Pán Ježiš.

212.Aké sú povinnosti manželov?

Povinnosti manželov sú:

- aby sa navzájom ctili a pomáhali si,
- vo vernosti do konca života vytrvali,
- svoje deti starostlivo vychovali.

213.Čo sú sväteniny?

Sväteniny sú žehnania a svätenia, ktoré ustanovila Cirkev. Najznámejšie sú: svätená voda, svätená svieca, vysvätenie domov a príbytkov, svätoblažejské požehnanie, poznačenie popolom, pohreb.

214.Čo robí Cirkev sväteninami?

Cirkev sväteninami:

- zveruje osoby a veci do Božej ochrany /žehnanie/,
- vyhradzuje osoby a veci pre Božiu službu /svätenie/.

O MODLITBE

215. Prečo sa treba modliť?

Treba sa modliť preto, lebo:

- aj Pán Ježiš sa modlil;
- bez modlitby sa nemôžeme páčiť Pánu Bohu;
- modlitbou si vyprosujeme Božiu milosť.

216. Prečo sa máme modliť?

Modliť sa máme preto, aby sme:

- oslavovali Pána Boha pre jeho svätosť;
- ďakovali mu za jeho dobrotu;
- odprosovali ho za svoje hriechy;
- prosili ho o pomoc.

217. Kedy sa máme modliť?

Modliť sa máme často, ale najmä:

- ráno, na poludnie, večer;
- pred jedením, po jedení;
- pred prácou, po práci;
- na spoločných bohoslužbách.

218. Ako sa môžeme modliť?

- potichu, nahlas alebo spevom;
- súkromne alebo verejne.

219. Čo je liturgia?

Liturgia je verejná bohoslužba Cirkvi.

220. Čo nám pripomína cirkevný rok?

Cirkevný rok nám pripomína udalosti zo života Pána Ježiša a spomienky na jeho svätých.

221. Ktorý je najdôležitejší sviatok cirkevného roku?

Najdôležitejší sviatok cirkevného roku je Veľká noc – sviatok zmŕtvychvstania Pána Ježiša.

222. Čo je kostol?

Kostol je dom Boží i domov Božieho ľudu.